

A Kúria a dr. Nyírák Gergely ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Havasi Dezső ügyvéd által képviselt alperes ellen rendkívüli felmondás jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei iránt a Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál 8.M.347/2012. szám alatt megindított és másodfokon a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.940/2013/4. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen a felperes által benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.940/2013/4. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek - tizenöt nap alatt - 25.000 (huszonötezer) forint és 6.750 (hatezer-hétszázötven) forint áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az államot terheli.

I n d o k o l á s

A felperes a keresetében a munkáltató rendkívüli felmondása jogellenességének megállapítását és az ehhez fűződő jogkövetkezmények alkalmazását kérte eredeti munkakörbe történő visszahelyezésének mellőzésével.

A Tatabányai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 8.M.347/2012/31. számú ítéletével a keresetet elutasította, a felperest perköltség fizetésére kötelezte, és rögzítette, hogy a felülvizsgálati eljárás illetéke, illetve az állam által előlegezett költség az állam terhén marad.

A munkaügyi bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes 2004. július 5-étől állt az alperes, illetve annak jogelődje alkalmazásában gépkocsivezető munkakörben.

A munkáltató a jogviszonyát 2012. június 18-án kelt rendkívüli felmondással szüntette meg. Ennek indokolása szerint „2012. június 11-én azt a feladatot kapta, hogy a forgalmi rendszámú pótkocsis tehergépkocsival 16,52 tonna ömlesztett lisztet szállítson M.F. pékségéhez S.-re, majd azt követően 5,86 tonna lisztet S.-re egy másik pékségbe. A szállítmány a gépkocsi és a pótkocsi tároló rekeszeibe került betöltésre.

Az M. pékségbe érkezve 7,15 óra körül a szerelvény pótkocsiját a beltéri siló tartályok csatlakozásához irányította. Először a beltéri hengertartályba kezdte a BL 55-ös liszt ürítését. Eközben a karbantartó közölte a gépkocsivezetővel, hogy a három kockatartály közül a középsőn karbantartási munkákat végeznek, ezért ebbe letöltés csak kb. fél óra múlva kezdhető. Amikor a beltéri hengertartály megtelt, a BL 80-as kenyérlisztet töltötte a másik beltéri tartályba.

Ennek leeresztése után létrát kért a karbantartótól, hogy meggyőződjön arról, hogy mennyi lisztet tud letölteni a kültéri 30 tonnás tartályba. Ezután rácsatlakozott a kültéri tartályra, és a

gépkocsi tartályában lévő lisztet elkezdte tölteni. A karbantartók eközben végeztek a beltéri kockatartály takarításával - mintegy 30 perc múlva -, és elindultak szólni az emeletről a gépkocsivezetőnek hogy elkészültek, és kezdheti tölteni a beltéri középső kockatartályt. A karbantartó - F.G. - találkozott a gépkocsivezetővel, aki addigra befejezte a kültéri tartály töltését és közölte, hogy már végzett, és a gépkocsival tolatott a pótkocsi irányába, hogy azt összekapcsolja.

Ezt a karbantartó furcsállta ugyan, de tudomásul vette. Á.A. ekkor a szállítólevelekkel az irodába indult és a teljes mennyiség átadását leigazoltatta.

A tulajdonos ekkor úgy rendelkezett, hogy a gépkocsiszerelvényt vigyék el ellenőrző mérésre egy közeli ipartelepre. Á.A. ekkor szólt, hogy van még liszt a tartályban. A mérés eredménye 25.600 kg volt, ami azt igazolta, hogy egy teljes rekesz mennyiségű liszt nem lett kiürítve a telephelyen annak ellenére, hogy annak átvételét a gépkocsivezető leigazoltatta.

A mérlegelésből visszatérve a szerelvényen maradt liszt betöltésre került.

A munkáltató a dolgozót az esetet követően - még aznap - meghallgatta és előadását jegyzőkönyvbe foglalta. A dolgozó elismerte, hogy a szállítólevél leigazoltatása során nem jelezte a maradék mennyiséget.

Állítása szerint a mérésre utazáskor közölte a kísérő karbantartóval, hogy mi értelme van a mérésnek, ha még van letöltendő mennyiség, amit helyhiány miatt nem tudott letölteni. Állítása szerint ekkor tudta meg azt is, hogy már van üres tartály, ahová a lisztet le lehet tölteni. Ezért közölte, hogy a szerelvényen maradt mennyiséget nem viszi vissza Gy.-re, hanem letölti az üres tartályba.

A munkáltató a dolgozó védekezését nem tudta elfogadni, mert M.F. és F.G. írásbeli nyilatkozata ellentmond annak az állításnak, hogy ne lett volna hova letölteni a szállítmányt, továbbá a dolgozó nem adott okszerű magyarázatot arra, hogy miért igazoltatta le a teljes mennyiség átvételét amikor tudta, hogy az a valóságban nem történt meg.

A dolgozó állításával szemben áll - összhangban a szállítólevél leigazoltatásának tényével - az a tanúvallomás, amely azt igazolja, hogy az ellenőrző mérésre történő felhívást megelőzően a dolgozó úgy nyilatkozott, hogy az ürítést befejezte és nem tett utalást arra, hogy helyhiány miatt nem tudott minden mennyiséget letölteni. Mindebből megállapítható, hogy a dolgozó súlyosan és szándékosan megszegte az áruszállításra és átadásra vonatkozó szabályokat és alapot adott a megrendelőnek arra, hogy alappal feltételezze, hogy a dolgozó a teljes leigazolt mennyiséggel szemben egy tartályrekesz liszttel, mintegy 4.600 kg-mal kevesebbet szándékozott letölteni, ezáltal károsítva a megrendelőt.

Ezzel a magatartásával a dolgozó súlyosan megsértette a munkáltató jó hírnevét is, alkalmas volt a megrendelő bizalmának

megingatására, ami a jelen kiélezett piaci helyzetben veszélyezteti a munkáltató eminens gazdasági érdekeit".

Az elsőfokú bíróság ítéletében utalt az 1992. évi XXII. törvény (régi Mt.) 96. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakra, valamint a 89. § (2) bekezdésére.

A munkaügyi bíróság a felperes nyilatkozata ellenére nem találta bizonyítottnak azt a gyakorlatot, amely szerint elegendő volt Gy.-n visszakorrigálással megállapítani a megmaradt lisztmennyiséget. A felperes bizonyította azt a tényt, hogy a szállítólevélen nem kell feltüntetni a megmaradt liszt mennyiségét, továbbá, hogy nem kellett telefonálni a főmolnárnak. A bíróság ebben a kérdéskörben a gépjárművezetők tanúvallomását fogadta el M.F. és a főmolnár tanúvallomásával szemben, mivel az alperes az M. pékséggel kapcsolatos, megjegyzést tartalmazó szállítólevelet nem csatolta be.

A felperes 2012. június 12-én kelt jegyzőkönyvben maga is elismerte, hogy a Martzy pékségnél a szállítólevél igazoltatásakor a partnerrel nem közölte azt a tényt, hogy a gépkocsi cellájában liszt maradt, ennek ellenére igazoltatta le a teljes mennyiség átvételét.

A bíróság elfogadta az alperesnek azt az állítását, amely szerint a gépjárművezető bizalmi munkakörben dolgozik. Valamennyi gépjárművezető tanúvallomásában egyöntetűen állította, hogy az M. pékségnél sok esetben nem a megrendelő pékség dolgozói irányítják a gépjárművezetőket a letöltésben, hanem ők maguk töltik le a lisztet, és ellenőrzik, hogy melyik tartályba milyen mennyiségű liszt fér.

A bíróság M.A. és F.G. tanúvallomása alapján megállapította, hogy a felperes maga töltötte le aznap a lisztet, azzal az M. pékség dolgozói nem foglalkoztak, ők a 6 tonnás tartályt takarították. Nem ellenőrizték, és nem követték nyomon a felperes tevékenységét, valamint a tanúvallomásuk alapján megállapítható volt, hogy volt tárolókapacitás.

A bíróság csupán gondatlan magatartásként értékelte, hogy a felperes nem töltötte le a teljes mennyiségű lisztet, mivel létrát kért a 30 tonnás tartály telítettségének ellenőrzésére, illetőleg tudta, hogy az M. pékség dolgozói takarítják a 6 tonnás tartályt. A felperes azzal nem volt tisztában, hogy a tartály tisztítása elkészült, azonban kellő gondossággal erről meggyőződhetett volna. Súlyosan gondatlan kötelezettségszegésként azonban értékelendő, hogy nem jelezte senkinek - szóban sem -, hogy nagyobb mennyiségű liszt maradt a gépjárművön. A felperesnek mint gépkocsivezetőnek lényeges munkaköri kötelezettsége volt az áru kiszállítása és átadása, amelyet jelentősen megszegett azzal, hogy rendelkezésre álló kapacitás ellenére, jelzés nélkül, nagy mennyiségű lisztet nem töltött le.

Az alperes nem azt állította a rendkívüli felmondásában, hogy a megrendelő elvesztette a bizalmát, hanem azt állította, hogy a fenti magatartás erre alkalmas volt. Ez utóbbtól független, hogy

az megtörtént-e. A perbeli körülmények mellett megvalósított felperesi magatartás alkalmas volt a megrendelő bizalmának megingatására.

Az, hogy az S. pékségnél nem volt tárolókapacitás, illetőleg oda pótkocsival sem lehet behajtani, a felperes szándékos magatartását zárja ki a jelen körülmények között, azonban ennek hiányában is megvalósult munkajogi szempontból a súlyos gondatlansággal megvalósított lényeges kötelezettségszegés.

A felperes fellebbezése folytán eljáró Tatabányai Törvényszék 2.Mf.20.940/2013/4. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta és a felperest perköltség fizetésére kötelezte rögzítve, hogy a fellebbezési eljárás illetéke az állam terhén marad.

A másodfokú bíróság ítéletében utalt a Pp. 206. §-ának (1) bekezdésében foglaltakra, és ennek alapján rögzítette, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen tárta fel, és ebből helyes jogi következtetésre jutott.

Az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta a felperes munkaköri leírásában foglaltakat, és abból jogszerűen következtetett arra, hogy a gépkocsivezető kötelezettségei közé tartozik az áru megrendelőnek való átadása, és az átvétel tényének igazoltatása. Ezen rendelkezés tartalmából az következik, hogy a megrendelt mennyiséget le kell tölteni, és azt kell igazoltatni. Ezen munkaköri kötelezettségét a felperes megszegte azzal, hogy a rendelkezésre álló kapacitás ellenére anélkül, hogy bárki felé jelzéssel élt volna, nagy mennyiségű lisztet nem töltött le.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg azt is, hogy a felperesnek tudomása volt arról, miszerint a tartályt takarítják, és arról is, hogy amikor ő befejezettnek tekintette a liszt letöltését, még nagy mennyiségű, egy teljes rekesz áru maradt a gépkocsin.

Alaptalan az a felperesi álláspont, hogy nincs jelentősége annak, miszerint 4 tonna mennyiséget meghaladó liszt maradt letöltetlen. Tévesen hivatkozik arra is, hogy a bizonyítási eljárás során meghallgatott gépkocsivezetők tanúvallomása alátámasztja azt a kialakult gyakorlatot, hogy nagy mennyiségű liszt esetén sem kell a megrendelő felé jelzéssel élni. A tanúként meghallgatott gépkocsivezetők nem bizonyították ezt a felperes által természetesnek ítélt helyzetet, ugyanis az addig előforduló esetleges nagyobb mennyiség legfeljebb több száz kilogramm volt, és azért maradt a járművön, mert nem volt tárolókapacitás, ahová le tudták volna tölteni. A perbeli esetben azonban a bizonyítási eljárás adatai alátámasztották, hogy volt üres tartály, és a munkavállaló részéről tanúsított kommunikáció hiányát a munkáltató megfelelően értékelte.

A felperes felülvizsgálati kérelme a jogerős ítélet „megváltoztatására”, és az alperes kereset szerinti marasztalására irányult.

A felperes a felülvizsgálati kérelmében jogszabálysértésként az Mt.

96. §-ának (1) bekezdés a) pontját, valamint a Pp. 270. § (1) bekezdését, és a Pp. 206. § (1) bekezdését jelölte meg.

A felülvizsgálati érvelés szerint az alperesi intézkedés indokairól sorra bebizonyosodott, hogy alkalmatlanok a rendkívüli felmondás alátámasztására. A teljes mennyiség igazoltatása kialakult gyakorlat volt akkor is, ha maradt vissza liszt a szállító tartályban. A felperes semmilyen mértékben nem adott okot és alapot arra, hogy az alperes azt feltételezze, miszerint meg akarta károsítani a megrendelőt. A munkavállaló nem sértette meg az alperes jó hírnevét, nem ártott üzleti kapcsolatainak, nem veszélyeztette üzleti érdekeit, ezt M.F. maga is megerősítette a tanúvallomásában.

A munkaügyi bíróság túllépte a rendkívüli felmondás indokainak körét, mert abban nem szerepelt kötelezettségszegésként a „jelzési (szólási) kötelezettség”. Egyéb okok értelmezésére nincs lehetőség, mert akkor már nem a felmondásban megjelölt kötelezettségszegés kerülne értékelésre.

A felperes álláspontja szerint okszerűtlen, és a logika szabályaival ellentétes a bíróság mérlegelése. Egyszerű, gondatlan magatartásnak értékelte azt a körülményt, hogy a liszt egy részét nem ürítette le. Súlyos és rendkívüli felmondást megalapozó kötelezettségszegésnek minősítette ugyanakkor azt, hogy nem szólt a megrendelőnek a visszamaradt mennyiségről.

Az eljárás során bebizonyosodott, hogy a gyakorlatban a gépkocsivezetők igazoltatják a teljes mennyiséget, és csak a visszaszállítás után mérlegelik és korrigálják azt.

Amennyiben a liszt egy részének visszamaradása egyszerű gondatlanság, akkor „a megrendelő tájékoztatásának elmaradása” még a gondatlanság szintjét sem éri el.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

Hivatkozása szerint az elsőfokú bíróság részletes, minden mozzanatra kiterjedő bizonyítást folytatott le a felülvizsgálati kérelemben ismételten hivatkozott tényekre és körülményekre nézve is. A felperes bizalmi munkakört töltött be, akinek kötelessége volt a megrendelő által kiszállítani kért nagy értékű áru átadása és átvételének igazoltatása.

A felperes 2014. május 14-én kelt beadványában kérte tárgyalás tartását.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. §-ának (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A felülvizsgálati kérelmet az elsőfokú határozatot hozó bíróságnál a határozat közlésétől számított 60 napon belül kell benyújtani [Pp. 272. § (1) bekezdés]. A felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése megjelölése mellett -, hogy a fél a

határozat megváltoztatását milyen okból kívánja [Pp. 272. § (2) bekezdés]. Mindebből következően kizárólag a 60 napon belül előterjesztett felülvizsgálati kérelemben foglaltak voltak vizsgálat tárgyává tehetőek, így a tárgyalás tartására irányuló kérelmet a bíróság nem vehette figyelembe a 60 napon túli előterjesztés miatt.

Az eljáró bíróságok helytállóan értékelték az alperesnél hatályos munkautasítást, amely egyértelműen tartalmazza, hogy „a megfelelő kísézőokmányok elkészülte után a gépkocsivezető a lisztet a vevőhöz szállítja, és azt mennyiségileg és minőségileg a vevőnek átadja”. Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a megrendelt mennyiséget kell letölteni és ennek átvételét kell igazoltatni.

Ugyancsak helyes a bíróságok azon okfejtése, hogy a bizalmi munkakört betöltő felperes - a rendelkezésre álló tároló kapacitás ellenére - a kiszállítandó lisztet az M. pékségben nem adta át, az átvételi okmányokat pedig úgy töltötte ki szóbeli vagy írásbeli megjegyzés, illetve tájékoztatás nélkül, mintha a teljesítés megtörtént volna.

Alaptalanul állította a felperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy az elsőfokú bíróság túllépte a rendkívüli felmondás indokainak körét, mert abban nem szerepelt a „jelzési (szólási) kötelezettség”. A munkáltató intézkedése ugyanis egyértelműen rögzítette, hogy „a dolgozó állításával szemben áll - összhangban a szállítólevél leigazoltatásának tényével - az a tanúvallomás, amely azt igazolja, hogy az ellenőrző mérésre történő felhívást megelőzően a dolgozó úgy nyilatkozott, hogy az ürítést befejezte, és nem tett utalást arra, hogy helyhiány miatt nem tudott minden mennyiséget letölteni” (rendkívüli felmondás 2. oldal). Mindezt a bíróságok helytállóan vizsgálták, és jogszabálysértés nélkül rótták a felperes terhére, hogy anélkül igazoltatta a teljes mennyiség átvételét, hogy tudta, az nem történt meg. Ezen magatartása pedig a rendkívüli felmondás jogszerű indoka lehetett [Mt. 96. § (1) bekezdés].

A felperes azon előadását, hogy abban az esetben is igazoltatni kellett az egész mennyiséget, amikor „egy teljes rekesz mennyiségű búza nem lett leürítve”, és nemcsak a tartály falán technikai okok miatt „fennragadó” anyagról volt szó, egyetlen tanú sem támasztotta alá.

A felperes terhére azt rótták az alperes, hogy magatartása alkalmas volt a megrendelő bizalmának megingatására, nem az, hogy ez be is következett. M.F. tanúként úgy nyilatkozott, hogy „a bizalmam az alperesben nem rendült meg, de ezek után felmerült bennem a gyanú, hogy a 2010-2011. évi veszteséget, 2011-ben 36 millió forint volt a veszteség, az is okozhatta, hogy nem mindig kaptuk meg a megfelelő mennyiséget”. Mindez pedig alátámasztja az alperes által a rendkívüli felmondásban írtakat.

Önmagában az a körülmény, hogy nem volt ok feltételezni, miszerint a felperes a megrendelőt meg akarta károsítani - valamennyi tényállási elem értékelése mellett - nem volt alkalmas a

munkavállalói magatartás kimentésére. A rendkívüli felmondásban megjelölt többi indokot a munkáltató bizonyította, így azok megalapozták a munkáltató intézkedését.

Az eljáró bíróságok a munkáltatói jogviszony megszüntetés jogellenessége körében a rendelkezésre álló adatokat, bizonyítékokat, a felek nyilatkozatait a Pp. 206. § (1) bekezdésének megfelelően egybevetés útján összességében értékelték, melyről a Pp. 221. § (1) bekezdésben foglaltaknak megfelelően indokolási kötelezettségüknek eleget téve jogszerűen számot adtak. A mérlegelésük megfelelt a logika szabályainak, nem minősült iratellenesnek vagy kirívóan okszerűtlennek. Ebből következően az ezt állító felülvizsgálati érvelés is alaptalan.

A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. §-ának (1) bekezdésén alapul.

A felülvizsgálati eljárás illetékét az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli figyelemmel a felperes munkavállalói költségkedvezményére.

Budapest, 2015. január 14.

Dr. Tallián Blanka s.k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Hajdu Edit s.k. bíró
A kiadmány hitelül: Nné tisztviselő